

Parlamentul României Senat

PROIECT

HOTĂRÂRE

referitoare la Comunicarea comună către Parlamentul European Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor privind progresele înregistrate în direcția realizării Spațiului european al educației.
COM(2022) 700 final

În temeiul dispozițiilor art. 67 și art. 148 alin. (2) și alin. (3) din Constituția României, republicată, precum și ale *Protocolului (nr. 1) privind rolul parlamentelor naționale în Uniunea Europeană*, anexat Tratatului de la Lisabona de modificare a Tratatului privind Uniunea Europeană și a Tratatului de instituire a Comunității Europene, semnat la Lisabona la 13 decembrie 2007, ratificat prin Legea nr. 13/2008,

În baza raportului Comisiei pentru Afaceri Europene nr. LXII/125/19.04.2023,
Senatul adoptă prezenta hotărâre.

Art. 1.- Senatul României

(1) constată că:

- a) pe evaluările Comisiei Europene, datele înregistrate de România în 2021 arată decalajul față de majoritatea țintelor propuse de executivul european. Astfel, se constată, în continuare, procente ridicate ale elevilor cu vârsta de 15 ani cu competențe scăzute la citire (40.8%), matematică (46.6%) și științe (43.9%), precum și un regres în ceea ce privește ponderea absolvenților de învățământ terțiar (23.3%), aceasta rămânând cea mai scăzută din toate țările UE. Rata de părăsire timpurie a școlii se menține aproape constantă (15.6%), documentul evidențiind că Mecanismul de redresare și reziliență va sprijini eforturile naționale de reducere a acesteia;
- b) cu privire la rata de participare la învățământul preșcolar, Monitorul educației și formării din 2022 evidențiază o stagnare față de 2021, respectiv 78.2%.

(2) apreciază:

- a) rigoarea datelor oferite prin prezenta Comunicare, date care confirmă realitatea din unele școli din mediile vulnerabile din România:
 - i. inechitate: incapacitatea de a decupla factorii socio-economici de rezultatele elevilor – decalaj de 40%; riscul de rezultate slabe e de 6 ori mai mare la copilul din mediul defavorizat;
 - ii. pregătirea profesorilor decuplată de nevoile reale ale copiilor din aceste medii.
- b) ca fiind necesare:
 - i. elaborarea de politici educaționale pe bază de date: tablou de bord cu direcții și indicatori;
 - ii. asigurarea calității investițiilor în educație și formare;
 - iii. implicarea societății civile în elaborarea și implementarea politicilor din domeniul educației și al tineretului.

(3) propune:

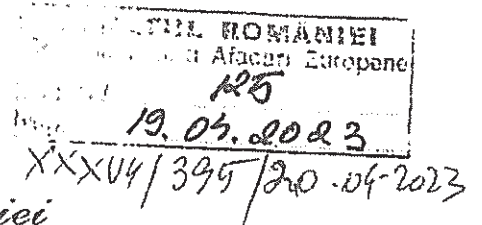
- a) relaționarea principiului echității cu rezultatele, adică o corelare între rezultatele elevilor, tranziția între ciclurile școlare, gradul de inserție socială și pe piața muncii; Conform societății civile, până în prezent, gestionarea inechității s-a focusat doar pe direcționarea de resurse pe accesul copiilor din medii vulnerabile la educație: masa caldă, a II-a șansă, cost/elev, resurse digitale etc. În ciuda eforturilor, este evident că nu s-a reușit decuplarea evoluției elevilor de factorul socio-economic, iar asta se datorează în primul rând felului în care formăm și susținem profesorii care ar trebui să aibă ca misiune reducerea acestui decalaj enorm la nivel de șanse;
- b) regândirea felul în care se face selecția, formarea și susținerea cadrelor didactice care acționează în zonele sărace, defavorizate corelat cu un sistem integrat al liniilor de intervenție astfel încât să asigurăm atât accesul, cât și continuitatea și progresul elevilor; Exemple de anomalii sistemice care adâncesc inechitatea: programe remediale susținute de aceleași cadre didactice care au generat decalajele, acoperirea deficitului de cadre din școlile defavorizate prin dublarea normelor celor care și-au dovedit deja ineficiența, întărirea statutului de unic furnizor de pregătire pentru mediului universitar, deși pregătirea oferită e profund decuplată de realitățile din teren;
- c) acțiuni necesare în domeniul politicilor în educație, cu accent pe noile legi ale educației:
 - i. flexibilizarea căilor de acces în sistemul de educație, prin respectarea unor standarde profesionale înalte;
 - ii. descentralizare la nivelul furnizorilor de formare pentru cadrele didactice;
 - iii. deschiderea opțiunilor de parteneriate între mediul academic și cel ONG-istic în asigurarea pregătirii inițiale pentru cariera didactică - masterate didactice, conversie profesională - astfel încât rigoarea academică să poată fi dublată de relevanța practicii pedagogice supervizate și de experiența acumulată de organizațiile care au avut performanțe măsurabile în școlile vulnerabile;
 - iv. finanțare: pachet de sprijin pentru profesorii și elevii care au rezultate notabile în școlile vulnerabile.

Art. 2.- Prezenta hotărâre se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I, iar Opinia cuprinsă în prezenta hotărâre se transmite instituțiilor europene.

Această hotărâre a fost adoptată de Senat în ședința din ... aprilie 2023, cu respectarea prevederilor art. 76 alin (2) din Constituția României, republicată.

p. Președintele Senatului
Alina-Ștefania GORGHIU

București, ... aprilie 2023
Nr. ..

Parlamentul României
Senat

Comisia pentru Afaceri Europene

RAPORT

la

Comunicare comună către Parlamentul European Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor privind progresele înregistrate în direcția realizării Spațiului european al educației.

COM (2022) 700 final

Comisia pentru afaceri europene a fost sesizată, în temeiul Protocolului nr.1, anexat Tratatului de la Lisabona de modificare a Tratatului privind Uniunea Europeană și a Tratatului de instituire a Comunităților Europene, semnat la Lisabona la 13 decembrie 2007, ratificat prin Legea 13/2008, în vederea examinării Comunicării comune către Parlamentul European Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor privind progresele înregistrate în direcția realizării Spațiului european al educației, COM (2022) 700 final.

Ședința comisiei a avut loc în data de 19 aprilie a.c.

În pregătirea dezbaterii parlamentare din cadrul ședinței de comisie a fost organizată o consultare cu *reprezentanți ai Guvernului* (Ministerul Educației - Gigel Paraschiv, Secretar de stat, Ministerului Muncii și Solidarității Sociale - Marius-Ilie Stanciu, Secretar de stat), *parlamentari, experți și membrii ai societății civile din domeniul educației*.

Comisia pentru învățământ nu a transmis observații.

Descrierea documentului european:

Comunicarea privind progresele înregistrate pentru crearea Spațiului european al educației evaluează inițiativele UE aflate în curs de implementare, în raport cu obiectivele stabilite la nivel european în domeniul educației și formării, conturând, totodată, următoarele etape de realizat până în 2025.

Cele 40 de inițiative analizate vizează, printre altele, învățarea pentru dezvoltare durabilă și strategia europeană pentru universități, Academii profesorală, Coaliția educație pentru climă și Centrele de excelență profesională. De asemenea, sunt vizate activitățile grupurilor de experți privind combaterea dezinformării, investițiile de calitate în educație și o mai bună incluziune în cadrul programelor Erasmus+ și Corpul european de Solidaritate. Grație unui angajament comun față de realizarea spațiului european al educației, inițiativele respective consolidează acțiunile întreprinse de statele membre.

În urma examinării, membrii comisiei:

1. constată că:

- pe evaluările Comisiei Europene, datele înregistrate de România în 2021 arată decalajul față de majoritatea țărilor propuse de executivul european. Astfel, se constată, în continuare, procente ridicate ale elevilor cu vârsta de 15 ani cu competențe scăzute la citire (40.8%), matematică (46.6%) și științe (43.9%), precum și un regres în ceea ce privește ponderea absolvenților de învățământ terțiar (23.3%), aceasta rămânând cea mai scăzută din toate țările UE. Rata de părăsire timpurie a școlii se menține aproape constantă (15.6%), documentul evidențiind că Mecanismul de redresare și reziliență va sprijini eforturile naționale de reducere a acesteia;
- cu privire la rata de participare la învățământul preșcolar, Monitorul educației și formării din 2022 evidențiază o stagnare față de 2021, respectiv 78.2%.

2. apreciază:

- **rigoarea datelor oferite prin prezenta Comunicare, date care confirmă realitatea din unele școli din mediile vulnerabile din România:**
 - inechitate: incapacitatea de a decupla factorii socio-economici de rezultatele elevilor – decalaj de 40%; riscul de rezultate slabe e de 6 ori mai mare la copilul din mediul defavorizat
 - pregătirea profesorilor decuplată de nevoile reale ale copiilor din aceste medii

- **ca fiind necesare:**

- elaborarea de politici educaționale pe bază de date: tablou de bord cu direcții și indicatori;
- asigurarea calității investițiilor în educație și formare;
- implicarea societății civile în elaborarea și implementarea politicilor din domeniul educației și al tineretului;

3. propun:

- **relaționarea principiului echității cu rezultatele**, adică o corelare între rezultatele elevilor, tranziția între ciclurile școlare, gradul de inserție socială și pe piața muncii;

Conform societății civile, până în prezent, gestionarea inechității s-a focusat doar pe direcționarea de resurse pe accesul copiilor din medii vulnerabile la educație: masa caldă, a II-a șansă, cost/elev, resurse digitale etc. În ciuda eforturilor, este evident că nu s-a reușit decuplarea evoluției elevilor de factorul socio-economic, iar asta se datorează în primul rând felului în care formăm și susținem profesorii care ar trebui să aibă ca misiune reducerea acestui decalaj enorm la nivel de șanse.

- **regândirea felul în care se face selecția, formarea și susținerea cadrelor didactice** care acționează în zonele sărace, defavorizate corelat cu un sistem integrat al liniilor de intervenție astfel încât să asigurăm **atât accesul, cât și continuitatea și progresul elevilor**

Exemple de anomalii sistemice care adâncesc inechitatea: programe remediale susținute de aceleași cadre didactice care au generat decalajele, acoperirea deficitului de cadre din școlile defavorizate prin dublarea normelor celor care și-au dovedit deja ineficiența, întărirea statutului de unic furnizor de pregătire pentru mediul universitar, deși pregătirea oferită e profund decuplată de realitățile din teren.

- **acțiuni necesare în domeniul politicilor în educație**, cu accent pe noile legi ale educației:
 - flexibilizarea căilor de acces în sistemul de educație, prin respectarea unor standarde profesionale înalte;
 - descentralizare la nivelul furnizorilor de formare pentru cadrele didactice;
 - deschiderea opțiunilor de parteneriate între mediul academic și cel ONG-istic în asigurarea pregătirii inițiale pentru cariera didactică - masterate didactice, conversie

profesională – astfel încât rigoarea academică să poată fi dublată de relevanța practicii pedagogice supervizate și de experiența acumulată de organizațiile care au avut performanțe măsurabile în școlile vulnerabile;

- finanțare: pachet de sprijin pentru profesorii și elevii care au rezultate notabile în școlile vulnerabile.

În urma dezbaterii, membrii Comisiei pentru afaceri europene au hotărât, cu unanimitate voturilor membrilor prezenți, formularea unei **Opinii la COM (2022) 700 final**.

Comisia pentru afaceri europene supune Plenului Senatului, spre dezbateră și adoptare, proiectul de hotărâre privind adoptarea Raportului, în conformitate cu art. 34 din Anexa la Regulamentul Senatului aprobat prin Hotărârea Senatului nr. 28/2005, cu modificările și completările ulterioare.

PRESEDINTE
Senator **Vasile Dîlciu**

SECRETAR
Senator **Vlad Mircea Pufu**